

РЕЦЕНЗИЯ

От: доц. д-р Катя Живкова Михайлова, УНСС

Относно: Конкурс за **доцент** по направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност „Управление на сценичните изкуства“, обявен от Театрален колеж „Любен Гройс“

Основание за представяне на рецензията:

Заповед № 50 / 16.08.2023 г.
на Ректора на Театрален колеж „Любен Гройс“

1. Информация за кандидатите в конкурса

Кандидат в обявения конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ е д-р Екатерина Кънчева. Към момента на кандидатстване тя е редовен асистент в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Практическият ѝ опит в театъра се развива основно в три направления – актьорско, драматургично и мениджърско. Д-р Кънчева има богато портфолио с изпълнени театрални роли, забележителни са авторските ѝ драматургични текстове, опитът ѝ в театралния мениджмънт води до докторската ѝ дисертация и новаторски учебни програми в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“.

Запознах се с д-р Кънчева по време на обучението ѝ в докторантската програма в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, в курса по „Методология на научното изследване“. Забележително за мен бе умението ѝ да съчетава и балансира актьорския талант с методическата и етическа дисциплина, необходими за разработване на дисертационно научно изследване.

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Научната и творческа продукция, представена за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцента“ количествено покрива националните минимални изисквания Област 8. Изкуства, Професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, описани в Правилник за

приложение на ЗРАСРБ. В качествено отношение както в измеренията на науката, така и в перспективите на изкуството, представената научна продукция също е съответна на утвърдените академични стандарти и дисциплинарната област на конкурса.

Очевиден е опитът на кандидата в преподаването на учебни дисциплини в полето на конкурса, а именно „Управление на сценичните изкуства“. Д-р Кънчева в качеството си на редовен асистент в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ е разработила учебни курсове и чете лекции по дисциплини като „Управление на културата“, „Въведение в театралната организация“, „Управление на творчески екипи“. Представената научна продукция показва, че д-р Кънчева се занимава и с научно изследване на феномени в полето на управление на сценичните изкуства и култура. Видни са участията ѝ в научни конференции, публикациите ѝ в научната периодика, чрез които тя представя резултати от научноизследователската и учебно методическата си дейност.

Този профил успешно се съчетава с кариерата на д-р Кънчева в театралното изкуство – тя е актриса и поетеса, драматург, успешен театрален мениджър. В тази връзка тук бих искала да обърна внимание на „Проект – obi4.com” – изписан точно така в представената автобиография. Бях пряк свидетел на раждането и реализацията на този „проект“, започващ от лично преживяване, претворено в авторски драматургичен текст по изключително актуална проблематика, поставяне, организация маркетинг и реклама на едноименна театрална постановка – моноспектакъл. Всичко това бе осъществено от Екатерина Кънчева – драматург и поетеса, актриса и театрален мениджър, и екипа, който тя съумя да ръководи така, че залата на театър „Сълза и смях“ да се изпълни с аплодисменти.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Учебно-преподавателската дейност на д-р Екатерина Кънчева е осъществявана предимно в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Д-р Кънчева завършва актьорско майсторство в класа на проф. Крикор Азарян, след това защитава докторска дисертация в Академията. Назначена е като гост-преподавател и в последствие като редовен асистент.

Въз основа на представените документи, за участие в конкурса, а и доколкото лично съм наблюдавала преподавателската дейност на д-р Кънчева, то бих я определила като: новаторска и човеколюбива.

Д-р Екатерина Кънчева е безспорен новатор в университетското преподаване. Именно тя е в основата на идеята за разкриване на нова

специалност в НАТФИЗ, насочена към управление в сценичните изкуства. Специалността е „Театрална продукция“ и до сега има своите 4 випуска. Характерно е, че повечето от завършилите студенти успяват да намерят път за професионална реализация в театъра, съответен на придобитото образование. За НАТФИЗ това е нова специалност, но и за българското висше образование в областта на театралното изкуство също е идея първопроходник. За нуждите на специалността д-р Кънчева разработва курсовете по „Управление на културата“, „Въведение в театралната организация“, „Управление на творческите екипи“. В учебните програми е заложен синтез между теория и практика – нещо, което лекторът с лекота преподава, защото има осъзнат опит и в двете. По този начин чрез лекционния курс студентите влизат в практиката на своето бъдещо професионално занятие.

Отличително в преподавателската работа на д-р Кънчева е човеколюбието. За д-р Кънчева е безсъмнено ясно, че преди да въведеш студентите си в лабиринтите на професионализма, трябва да им помогнеш в тяхното човешко израстване. Същото тя прави. Мога да приведа още много аргументи и примери, но засега не е прието в рецензии за академично израстване да се обръща специално внимание върху това дали и как кандидатите за доценти и професори подпомагат човешкото израстване на студентите си.

4. Обща характеристика на представените научни трудове

Научноизследователската дейност на д-р Кънчева е насочена в полето на маркетинг и мениджмънт в театъра. Докторската ѝ дисертация извежда практически приложим модел за маркетинг в театъра. След това тя продължава да се занимава с изучаването на частни проблеми в театралната организация, управлението на творческите екипи, специфики в управлението на театралните организации и в най-широк смисъл с управленски проблеми в културата. Представените научни публикации отразяват предимно изследвания, реализирани чрез качествени методики. Показват уменията на кандидата да прилага адекватна за изследвания проблем теория и методология. Прави впечатление изкушението на автора да работи с архетипи на творческия процес, да интерпретира „творческите кухни“, както тя ги нарича, като специфични „светилища“ на театралната творческа дейност. Много интересни са интерпретациите на творчеството, които Екатерина Кънчева прави в публикацията „Творчеството в сферата на крайното, преходно и променящото се...“ С., Годишник на НАТФИЗ, 2022.

Специално бих искала да обърна внимание върху представеният хабилитационен труд – монографията „*Организационни системи в управлението на сценичните изкуства*“, която е основно предназначена за нуждите на обучението по дисциплини в полето на управление и организация на сценичните дейности. Тя е видимо продължение на научното изследване, което авторът представя в дисертацията си за придобиване на ОНС „Доктор“. Така например, ако в дисертацията фокусът е върху маркетингови модели в театъра като сценично изкуство, тук авторът разширява обекта на изследването, поставяйки го в рамката на понятието „сценични изкуства“. Също се случва и с предмета – от маркетингови модели в дисертацията до интегриране на маркетинга в процесите на управление и организация на сценичните изкуства.

Структурата на монографията е изградена в три глави. Първата очертава дефинитивната рамка на основното понятие и обект на изследването – „сценични изкуства“. Втората е фокусирана върху процеса на управление на сценичните изкуства. Интересното тук е, че авторът извлича модели на управлението през историята на сценичните изкуства у нас и ги съчетава с актуалната правна и институционална рамка, която в голяма степен предопределя управленски и организационни възможности. Третата глава се занимава с организационни системи в сценичните изкуства. Съдържанието тук представлява резултати от предишни емпирични изследвания на автора, съчетани с жизнеността на реалната опитност на автора в сферата на управление и организация на театъра.

Намирам предложената структура за методологически обоснована и съдържателно изпълнена. Подобно структурно и съдържателно решение е подчертава практико-приложната ориентация на монографията. Тя не е класическа научна монография. Тя представлява осмислено познание, изведено на база на научната теория в сферата на социология на управлението (Макс Вебер), управление и конкретно мениджмънт в сценичните изкуства (Лидия Върбанова), съчетано с изкуствознание и история на сценичните изкуства у нас. Ценността се състои не просто в представянето на познанието, а в посочването на начини как то да бъде практически приложимо в процеса на управление на сценичните изкуства.

Съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България, монографията като научен жанр представя оригинално научно изследване в обем над 100 стандартни печатни страници. Представената за рецензиране монография отговаря на това изискване. Изпълнена е с научна прецизност и коректност по отношение на използваните източници и изцяло в духа на академичната етика.

5. Обща характеристика на творческата и проектна дейност

Освен научни трудове, кандидатът представя и богато портфолио с театрални роли и пиеси, поставени на театрална сцена. Поради спецификата на моята квалификация не бих могла да направя професионална критика и рецензия на този тип творчески продукти. Ще си позволя да отбележа, че тяхното изпълнение потвърждава професионалната подготовка и практически опит на кандидата, които са от решаващо значение за успешната преподавателска и научноизследователска дейност на д-р Кънчева като хабилитиран преподавател – доцент по управление на сценичните изкуства.

Прави добро впечатление и портфолиото с проекти в сферата на управление на сценичните изкуства, в които д-р Кънчева участва, включително като ръководител. Ключова дума в проектите е „вдъхновение“. Това е тяхната основна задача – да вдъхновят за съзидателна творческа дейност в театралното изкуство и неговото управление.

6. Заключение

Въз основа на казаното до тук:

- ✓ Обективна готовност на кандидата за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“;
- ✓ Новаторство и методичност в учебно-преподавателската дейност;
- ✓ Методологична обосновааност и търсене на допълващи гледни точки в научноизследователската продукция;
- ✓ Професионална подготовка и практически опит на кандидата в сферата на театралното изкуство и неговото управление.

Предлагам на членовете на уважаемото научно жури да подкрепят д-р Екатерина Кънчева като единствен кандидат в конкурса за „доцент“ по управление в сценичните изкуства. Изразявам своята позиция „ЗА“ заемане на академичната длъжност от д-р Екатерина Кънчева.

10 ноември 2023

Подпис:

